

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2016-05-17
Besvaras senast
2016-06-07

Till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2015/16:646 Juridisk status för digitala uppslagsverk med offentlig konst

Högsta domstolen har prövat frågan om upphovsrättsintrång i en tvist mellan Bildupphovsrätt i Sverige (Bus) och Wikimedia, som är en bildversion av Wikipedia, där det var tänkt att man ska kunna söka på bland annat offentlig konst (mål nr Ö 849-15). Högsta domstolen slår i sin prövning fast följande:

”Högsta domstolen förklarar att bestämmelsen i 24 § första stycket 1 upphovsrättslagen, där inskränkningen i upphovsmannens ensamrätt är begränsad till avbildningar, inte ger Wikimedia rätt att från sin databas med fotografier av konstverk, stadigvarande placerade på eller vid allmän plats utomhus, överföra verken via internet till allmänheten. Huruvida förfogandet sker i kommersiellt syfte saknar betydelse.”

Detta bör innebära att ingen ägare av en server kan upplåta plats för bilder eller fotografier som kan vara av ett offentligt konstverk utomhus, då de i sådant fall riskerar att begå ett lagbrott. Tidigare har liknande avgöranden kring vykort och tryckta foton gett fotografen rätt att använda sina fotografier av ett konstverk och även massproducera dessa utan konstnärens godkännande eller någon ekonomisk kompensation.

I beslutet från Högsta domstolen resonerar man dock att det inte är jämförbart med tidigare domar kring just vykort och foton utan menar att rätten att med ”ny teknik” exploatera verk med lagens nuvarande utformning ska ligga kvar hos uphovsmännen. Den tolkning av lagen som Högsta domstolen gjort riskerar att göra vanliga sökmotorer på nätet olagliga i Sverige, då de kan söka upp bilder på offentliga konstverk.

Resonemanget utgår från att det olagliga i Wikimedias verksamhet är att göra det möjligt för allmänheten att se fotografier av offentliga konstverk som andra har lagt upp via nätet. Eftersom samma sak kan göras genom vilken sökmotor som helst på nätet som kan söka på bilder innebär det att inget företag som sysslar med sökmotorer för bilder kan känna sig säkert på att det inte gör något olagligt, och även alla internetsidor som ger möjlighet att ”tagga” foton riskerar att leda till åtal.

Med anledning av Högsta domstolens avgörande och de konsekvenser som detta kan förväntas få på hela den digitala utvecklingen vill jag fråga justitie- och migrationsminister Morgan Johansson:

Tänker ministern vidta några åtgärder för att förändra lagstiftningen på området med anledning av Högsta domstolens avgörande?

.....

Mikael Eskilander (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors